

Jan Paul Spoor

Nabal

Een dwaas van goede afkomst

*“Nabal, want zoals zijn naam is, is hij:
Nabal heet hij en een dwaas is hij”.*

1 Samuël 25

De figuur van Nabal is erg interessant. Meestal legt men bij de behandeling van deze geschiedenis de nadruk op het optreden van Abigaïl en David. Dat is natuurlijk heel goed. Maar ik denk dat Nabal ons zeker ook iets te zeggen heeft.

Van goede afkomst

“Nu woonde er in Maon een man, die te Karmel zijn bedrijf had. Die man was zeer rijk: hij bezat drieduizend schapen en duizend geiten. Hij was te Karmel bij het scheren van zijn schapen. De man heette Nabal en zijn vrouw Abigaïl. De vrouw had een goed verstand en was schoon van gestalte, maar de man was hard en ruw in zijn optreden. Hij was een Kalebiet” (2 Sam. 25:2-4).

Nabal was een Kalebiet. Hij stamde dus af van Kaleb, één van de verspieders van het land. Kaleb, de zoon van Jefunne, de Kenizziet, was iemand die oorspronkelijk niet tot het volk Israël behoorde. Maar door de dingen die hij heeft gedaan, mocht hij tot een van de vooraanstaande families van Juda en Israël gaan behoren (Gen. 15:19; Num. 32:12). Hij veroverde Kirjat-Arba, dat is Hebron¹, in de tijd van

---

¹ ‘Gemeenschap’.

Jozua. Daar woonden de drie Enakieten, hun namen waren: Sesai, Achiman en Talmai (Joz. 14:15; 15:14). Zij waren de reuzen die de andere verspieters kippenvel bezorgden, toen ze hen zagen. De verspieters waren zo bang, dat ze zelfs wilden afzien van de verovering van het land en wilden teruggaan naar Egypte. Maar zo niet Kaleb. Hij zag op Gods beloften. Later veroverde hij Hebron en ging er wonen.

Kaleb² had een naam met een opvallende betekenis, namelijk 'hond'. Dat was voor hem misschien een denigrerende naam, die verwees naar zijn afkomst. Hij hoorde niet bij het volk van God. Hij was één van de mensen die aten van de kruimels die van de tafel afvielen, zoals een heidense vrouw later van zichzelf zou zeggen tegen de Heer (Matt. 15:27). Of zoals Mefiboset het eens tegen David zei: *“Wat is uw knecht, dat u zich bekommert om een dode hond, zoals ik ben?”* (2 Sam. 9:8).

Het feit dat Nabal uit zo'n familie kwam, is wel bijzonder. Zijn voorouders hadden eigenlijk geen recht op een plaats te midden van het volk van God. Maar hun nakomelingen waren een vooraanstaande familie in Juda geworden. Ze mochten de stam Juda zelfs vertegenwoordigen bij het verkennen van het land, en ze hadden een erfdeel kunnen veroveren in een bergachtig deel van het land. Wat een genade! Nabal had ook een naam met een opvallende betekenis: 'dwaas'. De betekenis van de naam wordt in dit hoofdstuk zelfs onderstreept, zoals blijkt uit de tekst boven dit artikel. Hij heeft een naam gekregen die paste bij zijn gedrag.

Zijn woonplaats

Hij woonde te Maon³ en had zijn bedrijf in Karmel⁴. Maon was een dorp 12 km ten zuiden van Hebron; en Karmel in Juda was een plaats ten westen van de Dode Zee en zuidelijk van Hebron. Nabal woonde dus niet in de stad van zijn voorouders, hij had zijn eigen 'verblijfplaats'. Hij hechtte om zo te zeggen weinig belang aan de gemeenschap die er was in het erfdeel van Kaleb. Zeker, hij was niet ver weggegaan; maar toch ver genoeg, zodat je niet elke dag te maken hebt

---

² Iemand zei eens: Kaleb betekent in het Hebreeuws hond. 'Ka' betekent in het Hebreeuws 'als'. 'Leb' betekent in het Hebreeuws 'hart'. Wat betekent dan Kaleb (hond)? 'Als het hart'! Een hond kan daarom dicht bij je hart staan legde hij uit.

³ 'Verblijfplaats'.

⁴ 'Tuin of boomgaard'.

met wat er gebeurt in je familie. Misschien was de plaats die hij had niet groot genoeg meer; want hij had nogal wat vee, en daar zoek je toch het beste voor.

Maar Hebron was wel de plaats waar Abraham, Isaak en Jakob hadden gewoond. De plaats waar alles begonnen was. Hebron was een bekende vrijstad in Juda (Joz. 20:7). Het was ook de plaats waar de hogepriesterlijke familie het erfdeel had (Joz. 21:13). Hebron was een plaats van zegen en gemeenschap. Maar niet voor Nabal.

Toch ondervond hij op de plek waar hij woonde ook zegen. Davids mannen zorgden ervoor dat zijn kudden niets overkwam. Maar daar had Nabal geen oog voor.

Zijn karakter

Nabal had een vrouw, die Abigail⁵ heette. Uit de betekenis van haar naam mogen we afleiden dat zij vreugde vond in de familiebanden. Tevens wordt er van haar gezegd dat ze een vrouw was met een goed verstand en nog mooi ook. Misschien is hun relatie al op jeugdige leeftijd geregeld, en had ze geen andere keuze.

Zij blijft ondanks alles stabiel. Zij handelt trouw, hoewel haar man ontrouw en ondankbaar was, en zelfs hard en boosaardig in zijn doen. Hij was een Kalebiet, een agressieve hond. Zijn natuur was duidelijk. Nabal had ook geen oog voor wat hij in Abigail had gekregen. Hij handelde hard en boosaardig, en dacht alleen aan zichzelf.

Paulus zegt tegen Timoteüs: *“Maar weet dit, dat er in de laatste dagen zware tijden zullen zijn; want de mensen zullen zelfzuchtig zijn, geldzuchtig, grootsprekers, hoogmoedigen, lasteraars, de ouders ongehoorzaam, ondankbaar, onheilig, liefdeloos, onverzoenlijk, kwaadsprekend, onbeheerst, ruw, zonder liefde tot het goede, verraders, roekeloos, opgeblazen, meer liefhebbers van genot dan liefhebbers van God”* (2 Tim. 3:1-4). In deze verzen wordt dat gezegd over hen die ogenschijnlijk godsvruchtig zijn.

In Romeinen 1 staat nog zo'n lijstje: *“ (...) vervuld van alle ongerechtigheid, boosheid, hebzucht, slechtheid; vol afgunst, moord, twist, list, kwaadaardigheid; kwaadsprekers, lasteraars, Godhaters, smaders, hoogmoedigen, grootsprekers,*

---

⁵ 'Mijn vader is vreugde'.

uitvindes van boze dingen, de ouders ongehoorzaam, onverstandig, trouweloos, liefdeloos, onbarmhartig” (Rom. 1:29-31).

In Romeinen 1 gaat het om mensen die God niet kennen, terwijl het in 2 Timoteüs gaat om mensen die ogenschijnlijk godvruchtig zijn. We zien hieruit dat als we zoals Nabal niet in gemeenschap blijven met wat ons door genade is geschonken, er een neergang volgt naar het niveau van de wereld – zo niet erger.

Zijn spreken

“Maar Nabal antwoordde de dienaren van David: Wie is David? En wie is de zoon van Isai? Er zijn tegenwoordig veel knechten, die van hun heer weglopen. Zou ik dan mijn brood, mijn water en wat ik voor mijn scheerders geslacht heb, nemen en aan lieden geven, van wie ik niet weet, waar zij vandaan komen?” (vs. 10-11).

In zijn uitspraken herkennen we de grootspreker, de hoogmoedige, de lasteraar, de ondankbare Nabal – en misschien nog wel meer kenmerken. Het is onmogelijk dat hij David niet kende. Hij wist van de verlosser van Israël. Moedwillig ontkende hij de rechten van David, die Abigaïl wel erkende (vs. 26-31).

Zijn getuigenis

“Maar aan Abigail, de vrouw van Nabal, had een van de knechten meegedeeld: (...) Nu dan, weet wel wat u te doen staat, want over onze heer en over zijn gehele huis is het onheil vast besloten, en hij is een man van niets, men kan met hem niet spreken.” (vs. 14-17).

Volgens dit getuigenis dat over hem wordt gegeven, was hij iemand die zich niet liet corrigeren. Nabal was onverzoenlijk, roekeloos en opgeblazen. Paulus zegt in 2 Timoteüs 3:9 van Jannes en Jambres: *“Maar zij zullen niet verder voortgaan; want hun onzinnigheid zal aan allen geheel duidelijk worden”*. Dit is duidelijk ook het geval bij Nabal. Hij gaat van kwaad tot erger. Het is voor zijn knechten duidelijk dat het grondig zal misgaan. Een van hen trekt de stoute schoenen aan.

Zijn onzinnigheid wordt nu ook duidelijk aan de familiekring van Nabal, zijn huisgezin. Als Abigaïl hiervan hoort, trekt ze deze conclusie en zegt tegen David: *“Mijn heer store zich niet aan deze man van niets, aan Nabal, want zoals zijn naam is, is hij: Nabal heet hij en een dwaas is hij.” (vs. 25).* Wat een schande als anderen zo over je gaan spreken, zonder dat je het weet.

Zijn einde

“Abigail kwam bij Nabal en zie, hij had in zijn huis een feestmaal, als het feestmaal van een koning. Nabal was in een vrolijke stemming en hij was zwaar beschenken. Daarom vertelde zij hem hoegenaamd niets, eer het morgenlicht aanbrak. De volgende morgen echter, toen de roes van Nabal geweken was, vertelde zijn vrouw hem deze dingen. Toen stakte zijn hart in zijn binnenste en hij werd als een steen. En na ongeveer tien dagen sloeg de HERE Nabal, zodat hij stierf.” (2 Sam. 25:36-38) .

Hij was een liefhebber van de drank. Daardoor was het voor Abigail onmogelijk hem te benaderen. Ze wist hoe hij was als hij had gedronken. Nee, ze keek wel uit. De volgende morgen vertelde ze het, hoe ze hem in feite gered had van de dood. De enige reactie die ze kreeg was dat zijn hart in zijn binnenste stakte. Er is iets bijzonders aan deze uitdrukking. Letterlijk staat hier: ‘*stierf* zijn hart in zijn binnenste en *hij* werd als een steen’. Nu is het woord voor 'hart' ook op andere manieren te vertalen, namelijk door innerlijk, verstand, wil, begrip enz. Zijn innerlijk stierf, hij wilde en kon niet meer veranderen. Na tien dagen plaatste de HERE hierop Zijn zegel. Hij sloeg Nabal, zodat hij stierf. Wat een einde van een man uit een vooraanstaande familie in Juda.

Tot slot

Wat een lessen voor ons. Als we niet in de genade blijven, zijn we geen haar beter. We hebben dan geen oog meer voor de zorg van anderen om ons heen, en denken alleen aan ons eigen voordeel, plezier en genot.

Laten wij blijven in wat we geleerd hebben en waarvan we volkomen overtuigd zijn, omdat we weten van wie wij het hebben geleerd. In het geval van Timoteüs waren dat zijn moeder, grootmoeder, Paulus en waarschijnlijk ook anderen in de familie van God. Maar zo mogen ook wij van jongs af opgroeien in de kennis van de heilige geschriften, die ons wijs kunnen maken tot behoudenis door het geloof dat in Christus Jezus is.

Laten we deze gemeenschap niet opgeven voor onze eigen ‘verblijfplaatsen’. Alle Schrift is door God ingegeven en nuttig om te leren, te weerleggen (ook onszelf), te verbeteren, te onderwijzen (om op te groeien) in de gerechtigheid, opdat de mens Gods volkomen is, tot alle goed werk ten volle toegerust.

Oude Sporen 2016

